

ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರ ಆದರ್ಶಗಳು

ಡಾ. ಕೆ.ಎಲ್. ಪ್ರಸನ್ನಾಕ್ಷಿ

ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪ್ರಕಟರೂಪವೆಂದು ಪೂಜಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಮ್ಮದು. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವ ಇಂದಿನ ತರುಣಿಯರು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯ, ಗುಣ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂಥ ಗುಣಗಳ ಸಾಕಾರ ರೂಪವೆಂಬಂತೆ ಬದುಕಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿಯರ ಬದುಕನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನ, ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಲೇಖಕಿ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಆಶ್ರಮದ ಭಕ್ತರು.

ಎಳ್ಳು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ಕಾಳು. ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣದರ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಕಣಕಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಣದ ಕಿಂಚಿತ್ ಭಾಗವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಜಿಡ್ಡು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಇಷ್ಟು ಬೃಹದ್ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇರುವ ವಿಶ್ವಾಂಡದ ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಕಣದಲ್ಲೂ, ಜಲದ ಬಿಂದು ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲೂ, ಗಿಡ ಮರ ಬಳ್ಳಿ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ ನದಿ-ನದಿಗಳ ನರನರಗಳಲ್ಲೂ ಯಾರಿಂದ ಇದು ಇಷ್ಟು ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂತರಂಗದೊಳಗೆ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸಿ ಪರಮಾನಂದ ವನ್ನನುಭವಿಸಿದ ಋಷಿಗಳು ನಿಂತಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಕೈಚಾಚಿದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ವಾಪಭರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡು ಮೈಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಆನಂದಘನವಾದ ಜೀವನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರಕಲಿ ಎಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಶಬ್ದರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ವೇದ. ಈ ವೇದ ಬೋಧಿಸಿದ ಪರಮಾನಂದಾನುಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಿ ದಿವ್ಯವೂ ಭವ್ಯವೂ ಪರಮಪಾವನವೂ ಆದ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಿದ ಮಹಾಮಹಿಮರು ಉದಿಸಿದ ನಾಡು ಭಾರತ. ಅಣುವಿಗೆ ಅಣುವೂ ಮಹತ್ತಿಗೂ ಮಹತ್ತೂ ಆದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಅನುಭವಗಳ ಕಾರಣ ಸಮಸ್ತರಲ್ಲೂ ಸಮಸ್ತದಲ್ಲೂ ಆ ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಸಕಲಜೀವಗಳಲ್ಲೂ ಕರುಣೆ ಪ್ರೀತಿ ಅದರ ಸಮಭಾವ ಹೊಂದಿದ ಯೋಗಿಗಳ ನಾಡು ಭಾರತ. ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮದ, ಊರು ಊರಿನ, ನಗರ ನಗರದ ಬಾವಿ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆ ನದಿನದಿಗಳೂ ಪಾವನತ್ವಗುಣವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿ ಮಿಂದವರಿಗೆ ಪರಮಧಾಮವನ್ನು ಕರುಣಿಸಬಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳ ನಾಡು ಭಾರತ.

ಆದುದರಿಂದಲೇ -

ಭಾತಿ ಸರ್ವೇಷು ವೇದೇಷು ರತಿಃ ಸರ್ವೇಷು ಜಂತುಷು |

ತರಣಂ ಸರ್ವಾರ್ಥಾನಾಂ ತೇನ ಭಾರತಮುಚ್ಯತೇ ||

— ಎಂದು 'ಭಾರತ' ಪದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಹೇಳುವರು.

ಇಂತಹ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಭವ್ಯಭಾರತದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ದೇವಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗಾನಮಾಡಿ, ತಮಗೂ ಆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮದೊರಕಲೆಂದು ಭಾವಿಸುವರೆಂದು 'ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ' ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಾಗ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಭಕ್ತರಸವನ್ನು ಮೂರೂ ಲೋಕ

ಗಳಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಲು ನಿರಂತರ ಸಂಚರಿಸುವ ನಾರದರೂ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಕೀಟ ಮರ ಕಲ್ಲು, ಕೊನೆಗೆ ಉದುರಿ ಹೋದ ಒಂದು ತರಗಲೆ ಯಾಗಿಯಾದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಜನ್ಮವಿರಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿರುವರು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಭಗವತ್ಪ್ರೇಮದ ಬದುಕು, ಭಗವನ್ಮಯ ಬದುಕು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಆರಂಭವಾಗುವ ಭಗವತ್ ಸ್ಮರಣೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದಿನದ ಪ್ರತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿದು, ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವಾಗ ಭಗವತ್ ಸ್ಮರಣೆಯೊಡನೆ ಸಂಪನ್ನಗೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಪರಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ವಿವಾಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪತಿಯಾಗುವವನು ವಧುವಿನ ಕರ ಹಿಡಿಯುವಾಗ, 'ಮುದುಕನಿಗೆ ಊರು ಗೋಲು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ (ಹಸ್ತಂ ಮಯಾ ಪತ್ಯಾ ಜರದಷ್ಟಿ ಯಥಾ ಸಃ) ನಿನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಅದರಂತೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪುವಾಗ, ಜಾರಿ ಬೀಳುವಾಗ, ಭಯಭೀತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ದಂಡ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವೋ ಹಾಗೆ; ಮಾಯೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಸಂಸಾರಚಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆಂಬುವಾಗ ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ಧರ್ಮಧರ್ಮ ಅರಿಯದೆ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿಣಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವವಳು, ಗುರಿಮುಟ್ಟಿಸುವಳು ಸ್ತ್ರೀ (ಪತ್ನಿ). ಲಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿತಾನು ಲೀನನಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನು ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಆದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರು ತಮ್ಮ 'ಸೌಂದರ್ಯ ಲಹರಿ'ಯಲ್ಲಿ, 'ಶಿವಃ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಕ್ತೋ ಯದಿ ಭವತಿ ಪ್ರಭವತಿ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಈಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ನಿಧಿ - ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯರು

ಇಂತಹ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಮ ಆದರ್ಶ ಮಾತೃತ್ವ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಶಿಶಿಕ್ಷೆ, ತ್ಯಾಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಸ್ತ್ರೀಸಹಜ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳೊಡನೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಮೋನ್ನತ ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಎಂದ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುವವರು ಗಾರ್ಗಿ, ಮೈತ್ರೇಯಿಯರು.

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದೊಡನೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದಿರುವ ಜನಕರಾಜನ ಸಭೆ, ದೇಶದೇಶಗಳಿಂದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯಾಪ್ರವೀಣರಾದ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬಂದು ನೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಚಾರದ ಘನ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಜರುಗಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗಾರ್ಗಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲಾಗದೆ ಅವರು ಮೌನ ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಬಂದರು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು; ಗಾರ್ಗಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು ಅವಳಿಂದ 'ಪರಮ ವೇದಾಂತವಿಜ್ಞಾನಿ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸಾವಚನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಅಂತೆಯೇ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರ ಪತ್ನಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾದ ಮೈತ್ರೇಯಿ 'ಅಮೃತತ್ವಸ್ಯ ತು ನಾಶಾಸ್ಮಿವತ್ತೇನ' (ಹಣದಿಂದ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಜ್ಞಾನವಾಗಲೀ ಅಮರತ್ವವಾಗಲೀ ಲಭಿಸದು) ಎಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರಿಂದ ತಿಳಿದು, ಅವರು ಪಡೆದಿರುವ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ಅವರಿಂದ ಅವಳು ಬಯಸಿದಳು, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಳು.

ಇವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ಕುವಲಾಶ್ಯನ ಪತ್ನಿ ಮದಾಲಸೆಯೂ ಸೇರುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ವತಃ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಈಕೆ ತನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ತೊಗುವಾಗ ಹಾಡಿದ ಹಾಡುಗಳು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನರಸಪೂರ್ಣವಾದವು. ಅವು ತತ್ತ್ವಬೋಧಾತ್ಮಕ ವಾಗಿದ್ದು, ಆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೆಳೆದ ಅವಳ ಮಕ್ಕಳು ಅಮ್ಮ ಮದಾಲಸೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆಯ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಾಗಿ ಭವವನ್ನು ದಾಟಿಹೋದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಪುರಾಣ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯ ಜೋಗುಳದ ಹಾಡುಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ರಾಜಾ ಶಿಖಿಧ್ವಜನ ಪತ್ನಿ ಚೂಡಾಲೆಯು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನೂ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ, ಆತನೂ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಎಂದರೆ ಜನಕ, ಜನಕ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ. ಅಂತಹ ಜನಕನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಎಂಬ ರಾಜರ್ಷಿಯ ಮಗಳಾದ ಸುಲಭಾ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯು ಹೋಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಎಂಬ ಭೇದದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಕನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿದ ಗಾಢೆಯನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಶಾಂತಿಪರ್ವ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ

ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವಲ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಗಳಾದ ಸುವರ್ಚಲೆ ಶ್ವೇತ ರೇಯ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನಿಯೊಡನೆ 'ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಪುರುಷಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ಹೇಗೆ?' ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸಂವಾದ ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

ಋಗ್ವೇದವಂತೂ ವಿಶ್ವಾವರಾ, ಅಪಾಲಾ, ಗೋಧಾ, ಘೋಷಾ, ಲೋಪಾಮುದ್ರಾ, ಶಾಶ್ವತೀ, ರೋಮಶಾ, ನಿವಾವರೀ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟಿಯರಾದ ಋಷೀಕೆಯರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲರ ಸೂಕ್ತಗಳು, ಮಂತ್ರಗಳ ಒಂದೆರಡು ಭಾಗಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಂಭ್ಯಣ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಗಳಾದ ಆಂಭ್ಯಣೀ ವಾಕ್ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಭಾವವನ್ನನುಭವಿಸಿದ ಮಹಾ ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸೃಷ್ಟಿ ವಿಕಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಮಿತ್ರ ವರುಣಾದಿ ಸಕಲ ದೇವಾದಿದೇವತೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವದ ಅಣುಅಣುವಿನಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ 'ಅಹಂ' ತತ್ತ್ವದ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತೆಯನ್ನು ಆಕೆ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ' ಎಂಬ ತತ್ತ್ವದ 'ಅಹಂ' ಪದಾರ್ಥದ ಅನುಭವ ಈಕೆಯದು. ('ವಾಕ್' ಎಂಬುದು ರೂಪಕ ಶಬ್ದ, ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯದಲ್ಲ; ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ದೇವತೆ ಸರಸ್ವತೀ ಅಥವಾ ದೇವೀ — ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರೂ, ಅದು ಒಬ್ಬ ಋಷೀಕೆಯ ಹೆಸರು ಎಂದು ವೇದಸಾಹಿತ್ಯವೇ ತಿಳಿಸಿ, ಈ ಸೂಕ್ತದ ದ್ರಷ್ಟಿ ಆಂಭ್ಯಣಿಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ಅಹಂಗ್ರಹೋಪಾಸನ' ಮಂತ್ರಗಳು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಕೆಯ ಅನುಭವವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅನುಭವದ ಅಂತಿಮ ನೆಲೆಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಸಾಕಾರವೇ ಆಗಿದೆ.)

ಆಶ್ವಲಾಯನಗೃಹ್ಯಸೂತ್ರವೂ ಗಾರ್ಗೀ, ವಾಚಕ್ಕವೀ, ವಡವಾ, ಪ್ರಾತಿಥೇಯೀ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಿಯರನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮಮ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಪತ್ನಿ ದೇವಹೂತಿ ತನ್ನ ಮಗ ಕಪಿಲನಿಂದ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು, ಸ್ವತಃ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಪರಮ ಪದವಿ ಪಡೆದಳೆಂದು ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ತ್ಯಾಗ, ತಿತಿಕ್ಷಿ: ತ್ಯಾಗ ತಿತಿಕ್ಷಾ ಮಮತಾ ಗುಣಗಳ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವವರು, ತಾಯಿ ಸೀತೆ. ಎಂತೆಂತಹ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅಪಮಾನಗಳನ್ನು ದುಃಖಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಅನುಭವಿಸಿದುದು, ಅಷ್ಟಾದರೂ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಕೋಪ ನಿಂದೆ ಅವಹೇಳನದ ಮಾತಿಲ್ಲ, ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೋಪತಾಪವಿಲ್ಲ. ರಾವಣನ ಆಶೋಕ ವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ್ದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ವಿಕೃತ ಆಕಾರ ನೆನೆದರೆ ಸಾಕು ಜಂಘಾಬಲವೇ ಉಡುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಉಸಿರೇ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹೃದಯದ ಬಡಿತ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕರ್ಕಶಧ್ವನಿಯ ಕೆಟ್ಟ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ, ಅಹಿತಕರ ಮಾತುಗಳು. ತನ್ನ ಬೆನ್ನೇರಿದರೆ ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಆ

ಸೀತಾದೇವಿ (ಚಿತ್ರ : ರವಿವರ್ಮ)

ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಾಮನ ಪಾದ ಸೇರಿಸುವೆನೆಂದು ಹನುಮ ಹೇಳಿದಾಗ (ಪರಪುರುಷ ಸ್ಪರ್ಶ) ಅದು ತನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತರುವುದು, ತನ್ನ ಪತಿಯ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಕಳಂಕ ತರುವುದು ಎಂದು ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಸಹನಾಶಕ್ತಿಗೆ ಅನಂತ ಕೋಟಿ ನಮನಗಳು. ರಾಮರಾವಣರ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ರಾಮನಿಗೆ ಜಯವಾದ ಮೇಲೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಆ ಪರಿ ಹಿಂಸಿಸಿದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯನ್ನು ತಾನೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹನುಮ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕೇಳುವನು. ಆಗ ಆಕೆ, “ಪಾಪ ಅವರದೇನು ತಪ್ಪು, ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅವರು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಬೇಡ” ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಹಿಂಸಿಸದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅಂತಹ ಕರುಣಾಮಯಿ, ಮಮತಾಮಯಿ ತಾಯಿ ಸೀತೆ. ಹನುಮಂತನಿಂದ ಹೆಸರು

ಸಾವಿತ್ರಿ (ಚಿತ್ರ : ರವಿವರ್ಮ)

ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಸುಗ್ರೀವಾದಿಗಳಿಗೂ ಅವನ ಮೂಲಕ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರ ವಿಚಾರಿಸಿದುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಆಕೆಯ ಸೌಜನ್ಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಎಷ್ಟು ಘನವಾದುದು!

ಸತ್ಯ-ಧೃತಿ: ಕಷ್ಟ ಸಹನೆ ತಿತಿಕ್ಷೆ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಸಾವಿತ್ರಿ, ದಮಯಂತಿಯರೂ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸತ್ಯ-ಧೃತಿಗಳು ಅವರ ಪರಮ ಆದರ್ಶ. ಸಾವಿತ್ರಿಯದು ಸತ್ಯದ, ಛಲದ, ಧೃತಿಯ ನಡೆ. ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪಡೆಯುವ ಗುರಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಮನಿಗೂ ಅಂಜಿದವಳಲ್ಲ ಆಕೆ. ತಾನು ಬಯಸಿದ ಫಲ ಸಿಗುವಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಮನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಾಗಿ, ತನ್ನ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ವಿಷಯವೂ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ನೆನಪಿನೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ದಮಯಂತಿಯದೂ ಸೀತೆಯಂತೆಯೇ ಕಾಡಿನ ಬದುಕು, ಅಪಮಾನದ ವೇದನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾಗಲೂ ತನ್ನ ಪತಿ ರೂಪ ಹೀನನಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿದ್ದರೂ ದೀನ ದರಿದ್ರನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಿಸಿ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆತರಲು ಉಪಾಯದ ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸೇರುವಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳು ನೂರಾರು. ಆದರೂ ಗುರಿ ಸೇರುವಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಧೃತಿ, ಛಲ ಅಲುಗಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿತ್ರಿ ದಮಯಂತಿಯರು ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ ಎಂತಹ ಮಹೋನ್ನತವಾದುದು!! ಈ ಅಂಶವೂ ಗಮನಾರ್ಹ.

ತನ್ನ ಮಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ರಾಮನು ವನವಾಸವನ್ನು ವಿಧಿಸದಿದ್ದರೂ ರಾಮಸೀತೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ದಿಟ್ಟ, ತ್ಯಾಗಮಯಿ ಮಾತೆ ಸುಮಿತ್ರ. ‘ಅಟವೀಂ ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ವಿದ್ಧಿ ರಾಮಂ ದಶರಥಂ ವಿದ್ಧಿ’ ಎಂದು ಮಗನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಶಾಲಹೃದಯಿ ಮಾತೆ ಆಕೆ.

ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ: ಸ್ತ್ರೀ ಸಹಜ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಮೊದಲ ಆದರ್ಶ ಅನಸೂಯೆ. ಆಕೆ ಕೇವಲ ಪತಿಯ ಪಾದೋದಕದಿಂದ ಎಂತೆಂತಹ ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಳು! ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಾದಿ ಕಾರಕರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರರನ್ನೂ, ಅವರ ಪತ್ನಿಯರನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಘನ ಮಹಿಳೆ ಅವಳು. ಆಕೆಯ ತಂಗಿಯ ಗಂಡ ಋಷಿಯೊಬ್ಬನ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದರೆ ಮರಣ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಂಗಿ, ‘ಸೂರ್ಯೋದಯವೇ ಆಗದೆ ಹೋಗಲಿ’ ಎಂದು ತನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಬಲದಿಂದ ಸೂರ್ಯೋದಯವನ್ನೇ ತಡೆದಳು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬಳಿಗಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲ ಲೋಕದ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಲುಗಡೆಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಲಣಗೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಕಲದೇವತೆಗಳೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕರು. ಯಾರಿಂದಲೂ ಆ ತಂಗಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅನಸೂಯೆ

ಅಂತಹ ಧೃತಿ ಆಕೆಯದು. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಅನಸೂಯೆಯ ಮೊರೆ ಹೋದರು. ಆಕೆ ತಂಗಿಯ ಮನ ಒಲಿಸಿ ಶಾಪ ಹಿಂದೆ ಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಸೂರ್ಯೋದಯ ವಾದಾಗ ಒದಗುವ ಮರಣ ದಿಂದ ಆಕೆಯ ಪತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಬಲ ದಿಂದಲೇ ಪಾರುಮಾಡುವಳು ಅನಸೂಯೆ. ಎಂತೆಂತಹ ಅಸಂ ಭವವನ್ನೂ ಸಂಭವವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿ ಅನಸೂಯೆ. ಅಗಸ್ತ್ಯರ ಪತ್ನಿ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆ, ಚ್ಯವನರ ಪತ್ನಿ ಸುಕನ್ಯೆ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಭಕ್ತಿ: ಭಕ್ತಿಯರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಶಬರಿ, ಕುಂತಿ, ದ್ರೌಪದಿ, ಮೀರಾ, ಆಂಡಾಳ್, ದೇವಕಿ, ಯಶೋದೆ, ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀ ಯರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಭಕ್ತಿಯರಾದ ಗೋಲಾಪಮಾ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿ, ಗೋಪಾಲೇಶ್ ಮಾ, ಮೊದಲಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸುದೀರ್ಘ ಪಟ್ಟಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮಾತೃತ್ವ: ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸತ್ತಜಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂರಕ್ಷಕ ರನ್ನಾಗಿ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ರೂಪಿಸಿದ ತಾಯಿಯರಾಗಿ ಜೀಜಾಬಾಯಿ (ಶಿವಾಜಿಯ ತಾಯಿ), ಪುತಲೀಬಾಯಿ (ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಯವರ ತಾಯಿ), ಭುವನೇಶ್ವರೀದೇವಿ (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ತಾಯಿ), ವಿದ್ಯಾವತೀ (ಭಗತ್‌ಸಿಂಗರ ತಾಯಿ), ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಅತ್ಯಂತ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶೌರ್ಯ: ವೀರಮಹಿಳೆ ಎಂದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಝಾನ್ಸಿರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಮೊದಲಾ ದವರ ಚಿತ್ರ ಕಣ್ಣು ತುಂಬುವುದು. ನರಕಾಸುರನ ವಧೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೊರಟಾಗ ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯ ಭಾಮೆ ಹೋಗುವಳು, ದಶರಥ ದೇವಾಸುರರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದಾಗ ಕೈಕೇಯಿಯೂ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು, ದಶರಥನು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಅವನ ಪ್ರಾಣಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಳು. ಇದರೊಡನೆ ವೇದಕಾಲದಲ್ಲೇ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ತಮ್ಮ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅವ ಯವಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷ್ಣುಲಾ, ಮುದ್ದಲಾನೀ, ಭಾಮಿನೀ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ವೇದಸೂಕ್ತಗಳು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ.

ತ್ಯಾಗಮಯಿ: ತಮ್ಮನ್ನು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ಯಶೋಧರಾ,

ಆಮ್ರಪಾಲೀ ಮೊದಲಾದ ತಾಯಂದಿರು ಆಗಣಿತ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ನಾವು ತಿಳಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿವಿಧ ಆದರ್ಶಗಳೆಲ್ಲದರ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿ. ಆಕೆ ಸೀತೆಯಂತೆ ಎಷ್ಟು ವಿಧ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅಪಮಾನಗಳನ್ನೂ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನೂ ಅನು ಭವಿಸಿದರು! ಆದರೆ ಯಾವುದೊಂದಕ್ಕೂ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಜಗ್ಗದೆ ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಧೃತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು. ಸಂಘಜನನಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸ್ವಭಾವದ, ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಮಜಲಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗುರಿಯಡೆಗೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಹಲವು ವಿಧದ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ತಾಯಿ ಯಾಗಿ ಆಕೆ ಅವರನ್ನು ಹಲವು ಪರಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿತ್ತೀಡಿ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ನನ್ನವರು, ಪರಕೀಯರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ಸಜ್ಜನ-ದುರ್ಜನ ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಡಿಲಿನ ಆಸರೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಮಮತಾ ಮಯಿ ಆಕೆ. ನರೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ನಾದುದು ಆಕೆಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಹರಕೆಯ ಬಲದಿಂದಲೇ. ಆಕೆಯ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರಭಾವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದು.

ಹೀಗೆ ಹರಿದು ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಕ್ತಿ ಗುಣ ಆದರ್ಶಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಲೇ ಬಂದಿವೆ. ಗಗನನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆ, ನೈಪುಣ್ಯ, ಸಾಧನೆ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಸ್ವೈರ್ಯ-ಧೈರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ವಿಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ವಜನವಿದಿತ ಅಂಶ. ಈ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಪ್ರೇರಣಶಕ್ತಿ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ತೇ ಧ್ಯಾನಯೋಗಾನುಗತಾ ಅಪಶ್ಯನ್

ದೇವಾತ್ಮಶಕ್ತಿಂ ಸ್ವಗುಣೈರ್ನಿಗೂಢಾಂ |

‘ತನ್ನ ಗುಣಗಳಿಂದ ಗೂಢವಾಗಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಆ ದೇವಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುನಿಗಳು ಧ್ಯಾನಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡರು.’ ಎಂಬುದು ಶ್ಲೋಕಾರ್ಥದ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮಾತು. ಹಾಗೂ,

ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಯಾ ಶಕ್ತಿರಪರಾ ತವ |

ಗುಣಾಶ್ರಯಾ ನಮಸ್ತಸ್ಯೈ ಶಾಶ್ವತಾಯೈ ಪರಮೇಶ್ವರ ||

‘ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪ ಭಾವ ಗುಣಗಳ ಆಶ್ರಯ ದಾತೆಯಾದ ಶಾಶ್ವತರೂಪಿಣಿಯಾದ ಆ ಶಕ್ತಿಗೆ ನಮನ’ ಎಂಬ ಮಾತು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ದೇವಿಯಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಪರಮಪಾವನೆಯಾಗಿ ಆದರ್ಶಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಮಂಗಳಿಯಾಗಿ ಮನ-ಮನೆಯ ಬೆಳಕಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಆದ ರಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿ ನಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಮೌನ್ನತ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ✨